

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5CoP/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620201183
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:1620201183.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Evy Kyselovej a JUDr. Gabriely Veselovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti: Y. J., nar. XX.XX.XXXX, Y. J., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov - matka H. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. č. XXX, právne zastúpená JUDr. Vladimírom Durajom, advokátskou kanceláriou so sídlom Y. XXXX, A., a otec Y. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX/XX, J., právne zastúpený JUDr. Martou Vícenovou, advokátkou so sídlom M. XX/B, J., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky maloletých detí proti uzneseniu Okresného súdu Čadca č. k. 14P/39/2020-39 zo dňa 25. júna 2020, takto

rozhodol:

Krajský súd uznesenie okresného súdu o neodkladnom opatrení zo dňa 25. júna 2020 č. k. 14P/39/2020-39 potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým rozhodol, že mal. deti: Y. J., nar. XX.XX.XXXX a Y. J., nar. XX.XX.XXXX, sa dočasne zverujú do osobnej starostlivosti otca. Neodkladné opatrenie platí na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej - zmeny úpravy práv a povinností k mal. deťom, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 8P/21/2020. Dňa 25.05.2020 podal otec na Okresný súd Malacky návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal dočasne zveriť mal. deti do svojej osobnej starostlivosti. Rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 7P/28/2017-47 zo dňa 10.10.2017, bolo manželstvo rodičov mal. detí rozvedené a súd schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej sa mal. deti zverujú do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na ich výživu sumou 150 eur na mal. Y.a a sumou 150 eur na mal. Y.a, styk otca s mal. deťmi sa neupravoval. Uznesením Okresného súdu Čadca, č. k. 5P/36/2020-80 zo dňa 08.06.2020, súd nariadil otcovi odovzdať mal. deti do starostlivosti matky. Z odôvodnenia predmetného neodkladného opatrenia vyplýva, že súd nemal preukázané, že by matka vo zvýšenej miere požívala so svojim priateľom alkoholické nápoje, tieto skutočnosti nezistil kolízny opatrovník šetrením v rodine, šetrením u detského lekára maloletých detí, ako aj šetrením na základnej škole. Nakoľko mal súd preukázané, že matka sa o deti riadne starala, neboli zistené žiadne nedostatky v jej starostlivosti o maloleté deti, súd návrhu matky vyhovel a v záujme maloletých detí vydal neodkladné opatrenie. Taktiež je v záujme mladšieho syna Y.a, aby tohto času navštevoval základnú školu, čím sa dostane do predošlého vyučovacieho režimu. Na Okresnom súde Čadca je pod sp. zn. 8P/21/2020 vedené konanie o návrhu otca na zmenu úpravy práv a povinností k mal. deťom. Okresný súd zhodnotil vyššie uvedené skutočnosti a dospel k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Pri svojom rozhodovaní mal na zreteli ako prvoradé hľadisko záujem maloletých detí. Napriek skutočnosť, že len dňa 08.06.2020 bolo vydané neodkladné opatrenie súdom, v ktorom bolo konštatované, že nebolo preukázané požívanie alkoholických nápojov zo strany matky a neboli zistené nedostatky v jej starostlivosti, súd prihliadol k názoru mal. detí, ktorý vyjadrili na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky dňa 09.06.2020. Teda po nariadení neodkladného

opatrenia vo veci 5P/36/2020 boli zistené nové skutočnosti, ktoré vo významnej miere menia pohľad na osobnú starostlivosť o mal. deti. Maloletý Y. a maloletý Y. sú vo veku, kedy sú dostatočne rozumovo vyspelí, aby mohli vyjadriť svoj názor, ktorý súd akceptoval. Za danej situácie je v záujme zdravého a pokojného vývoja mal. detí, aby boli zverené do osobnej starostlivosti otca. Súd považoval za osvedčené, že otec sa o mal. deti dokáže riadne postarať, nakoľko samotné mal. deti opísali, ako prebieha deň v domácnosti otca, že im otec varí, perie, pomáha s učením. Mal. deti sa cítia u otca v bezpečí a naopak boja sa ísť k matke, ktorá ich bila (fackuje ich, bije po hlave, priateľ matky im vykrúca ruky), v domácnosti matky sa podľa vyjadrení mal. detí požívajú alkoholické nápoje, hlasná hudba hrá aj vo večerných hodinách a mal. deti nemôžu spať. Mal. deti vyjadrili svoj názor pred úradom práce, napísali aj list. Tvrdenia mal. detí sú zhodné s tým, čo uvádzal otec vo svojom návrhu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Neodkladné opatrenie bude platiť do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 8P/21/2020 (konanie o návrhu otca vo veci samej na zmenu úpravy práv a povinností k mal. deťom).

2. Proti uzneseniu okresného súdu podala matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Uvádza, že OS Čadca rozhodoval bez náležitého zistenia skutkového stavu vecí. Nebral do úvahy, že bolo dňa 08.06.2020 vydané Okresaným súdom v Čadci uznesenie 5P/36/2020, ktorým vydal neodkladné opatrenie, ktorým súd nariadil otcovi maloletých detí odovzdať obe deti do starostlivosti matky. Tvrdenia otca považuje za nepravdivé a zavádzajúce. Tvrdí, že predložený list jej syn nepísal sám. Matka odmieta tvrdenie o nadmernom požívaní alkoholických nápojov a o bitkách, fackách. Tvrdí, že otec zneužil situáciu vytvorenú COVIDOM-19. Otec sa o deti nebude vedieť postarať a deti zmanipuloval. Otec sa k deťom správa zle, kričí po nich. Odvolaciemu súdu navrhuje, aby zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že návrh na vydanie neodkladného opatrenia zamietla.

3. V rámci odvolacieho konania otec súdu zaslal list od maloletého Y., ktorý chcel touto cestou reagovať na matkou uvedené nepravdivé informácie. Z uvedeného listu vyplýva, že matka maloletému zakazovala otcovi hovoriť o všetkom, čo doma robili. Maloletý opisuje, ako mu matka na Silvestra sľúbila, že prestane piť, ale nestalo sa tak. Keď na neho otec kričal, neskôr ho vždy objal. Keď na neho kričala mama, zavrela ho do izby a nikdy ho neobjala. Maloletý nechce ísť preč od otca. S mamou sa nechce rozprávať do telefónu, lebo mu vždy hovorí, čo má hovoriť. Mamu ľúbi, aj keď je na neho niekedy zlá. Chce ju vidieť, ale iba ak prestane piť a ak tam nebude R., toho sa bojí.

4. Otec sa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril k matkinmu odvolaniu. K námietke, že na Okresnom súde prebiehajú konania o návrhu matky a zároveň konanie o návrhu otca vo veci úpravy práv a povinností k maloletým deťom, (resp. zmeny), súd sa s touto otázkou procesne vysporiadal vydaním uznesenia o spojení vecí. Obe veci zlúčili do konania vedenom pod sp. zn. 5P/36/2020. Otec nezneužil situáciu s COVID-19, situáciu by riešil aj tak. Deti sú vo veku, kedy vedia vyjadriť svoj vlastný názor a ich vyjadrenie bolo jednoznačné v tom, že chcú byť v starostlivosti otca. Otec preukazuje listinnými dôkazmi, že deti sú zžité so starostlivosťou otca, podmienkami, ktoré majú u otca vytvorené. Preto navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

5. Matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu k vyjadreniu otca uviedla, že sa v celom rozsahu pridriava svojho odvolania. Podľa jej názoru, súd prvej inštancie správne postupoval v uznesení sp. zn. 5P/36/2020 vo veci vydania neodkladného opatrenia. Tvrdenia otca sa nezakladajú na pravde. Otec sa teraz prezentuje fotografiami ako sa deťom venuje a deti sú spokojné. Preto odvolaciemu súdu navrhuje, aby napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že návrh na vydanie neodkladného opatrenia zamietne.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou konania v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

7. V zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. V zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov

napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. V zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

10. Odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, pričom výstižne a dostatočne odôvodnil, čo ho viedlo k vydaniu rozhodnutia a vypořiadal sa s rozhodujúcimi skutočnosťami. Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd.

11. Pre zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd ďalej uvádza nasledovné:

12. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery. Je potrebné skúmať, či je nárok osvedčený a či je neodkladné opatrenie potrebné. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov musí byť naliehavá a úprava pomerov sa nemôže vzťahovať na čas minulý. Podstatou právnej úpravy neodkladného opatrenia je upustenie od dočasnosti neodkladných opatrení, účelom čoho je odstránenie nedostatkov súvisiacich s nadväzným exekučným konaním, a upustenie od charakteru predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení neodkladných opatrení nemusia nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej. Rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa považuje za súčasť základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy SR, keď cieľom tohto návrhu je dosiahnuť požadovanú súdnu ochranu a právna úprava má zaručiť účinnosť poskytnutej súdnej ochrany.

13. Po preštudovaní spisu a spisového materiálu je odvolací súd názoru, že v danom prípade bola osvedčená potreba bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania. Táto potreba je v záujme zdravého a pokojného vývoja maloletých detí. Odvolaciemu súdu bolo preukázané, že otec maloletých detí je schopný sa o deti postarať, a preto sa mu javí výchova otca na tento čas vhodnejšia. V starostlivosti otca odvolací súd nezistil pochybenia, pričom v starostlivosti matky jestvuje obava, že výchova detí je ohrozená.

14. Odvolací súd tiež prihliadol na vyjadrenia detí prezentované na ÚPSVaR Čadca zo dňa 09.06.2020, z ktorých vyplýva, že maloleté deti nateraz chcú, aby boli v starostlivosti otca. Deti sa vyjadrili, že u matky sa pije, hádajú sa, hádžu sa taniere. Mal. deti sa boja ísť k matke domov, pretože matka by ich zbila. Aj v minulosti ich fackala, kričala po nich. Matka klamala, že keď prišla za nimi do J., že sa jej hodili okolo krku, toto nie je pravda. Odvolací súd akceptoval názor maloletých detí, nakoľko sa domnieva, že deti sú v takej vekovej a rozumovej vývojovej etape, že dokážu sami vypovedať o skutočnostiach, ktoré prežívajú a vyjadriť svoj vlastný názor. Deti dokážu sami vyhodnotiť, u ktorého rodiča majú momentálne zabezpečenú lepšiu starostlivosť a najmä psychickú pohodu. Z vyjadrenia detí je cítiť obavy, ak by mali zostať u matky, pričom sami navrhli, aby sa o ne staral otec.

15. Odvolací súd dáva do pozornosti tiež skutočnosť, že z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je bezodkladne upraviť pomery účastníkov, ak je to potrebné. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov, pričom je názoru, že aktuálna situácia u maloletých detí odôvodňuje potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Na okraj pripomína, že toto neodkladné opatrenie bude platiť do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 8P/21/2020 (konanie o návrhu otca vo veci samej na zmenu úpravy práv a povinností k maloletým deťom).

16. Vzhľadom na vyššie uvedené je odvolací súd názoru, že okresný súd postupoval správne, keď napadnutým uznesením nariadil predmetné neodkladné opatrenie, a preto napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

17. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému

rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)